Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan R, Bescherming persoonlijke levenssfeer
Afgestemd met Bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum
26 oktober 2026

Onze referentie
BZ2633328

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
30 oktober 2026

Plandatum/Deadline Kamer
13 november 2026

Bijlage(n)
1

nota

Kabinetsappreciatie Commissiemededeling 'Voorbereiden op een bredere Unie'

Aanleiding

- De op 6 oktober jl. gepubliceerde Commissiemededeling met voorstellen voor hoe EU zich zou moeten voorbereiden op EU-uitbreiding ("*Preparing for a wider Union*").

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord met bijgevoegde kabinetsappreciatie en verzending daarvan aan de Kamers volgens de staande informatie-afspraken. Deze Kamerbrief vervangt het reguliere BNC fiche.
- Uw besluit ten aanzien van de formulering rondom stemming met unanimiteit bij tussentijdse besluiten in het EU-toetredingsproces. Tot nog toe is gesproken over behoud van unanimiteit bij belangrijke stappen in het toetredingsproces. Hanteren we in deze kabinetsappreciatie deze verwijzing of willen we dit nader definiëren? Twee opties daartoe zijn: (a) belangrijke stappen zoals het sluiten van hoofdstukken; en (b) belangrijke stappen zoals het openen van onderhandelingsclusters en het sluiten van hoofdstukken. De Commissie heeft nog geen concrete voorstellen gedaan.

Kernpunten

- De Commissiemededeling bevat drie thema's: pre-uitbreidings-beleidsevaluaties, voorstellen voor het versterken van geleidelijke integratie, en waarborgen voor toekomstige toetredingsverdragen.
- De kabinetsappreciatie gaat in op deze drie thema's, en apprecieert de daaronder genoemde voorstellen die de Commissie doet. De kabinetsappreciatie bevat o.a. de volgende kernpunten:

1. Het kabinet vindt het essentieel dat de Unie zelf hervormt om te verzekeren dat het, in het huidige tijdgewricht en na uitbreiding, eensgezind en daadkrachtig kan optreden en haar kernwaarden kan beschermen en uitdragen. Veel van de door de Commissie voorgestelde hervormingsopties zijn een belangrijke stap in die richting.
2. Het kabinet ziet geleidelijke integratie als een aanvulling op de route naar volwaardig EU-lidmaatschap, mits oog voor de randvoorwaarden als naleving van het relevante EU-acquis; borging van de integriteit van besluitvorming van de EU en haar instellingen; en de omkeerbaarheid van

maatregelen bij onvoldoende naleving van het EU-acquis, met in het bijzonder aandacht voor rechtsstaat. Het kabinet kijkt uit naar nadere voorstellen van de Commissie voor verdere geleidelijke integratie.

3. Het kabinet zet in op stevige waarborgen in nieuwe toetredingsverdragen, onder meer in een kopgroep van gelijkgezinde lidstaten. Het kabinet verwelkomt dat de Commissie de noodzaak van stevige maatregelen onderstreept, en dat veel ideeën uit het Commissievoorstel in lijn zijn met eerder door Nederland gedane voorstellen. Het kabinet zal in verdere discussies inzetten op zo effectief en ambitieus mogelijke waarborgen.

- Voor (tussentijdse) besluitvorming bij toetredingsonderhandelingen, bespreekt de Commissie het idee over te stappen naar QMV 'voor het openen van onderhandelingsclusters en bepaalde andere tussentijdse besluiten'.
- Een overstap van unanimiteit naar QMV bij tussenstappen in het toetredingssonderhandelingen kan alleen worden geëffectueerd door aanpassing van de onderhandelingsraamwerken. Deze worden vastgesteld – met unanimiteit - per kandidaat-lidstaat (KLS) op het moment dat de toetredingsonderhandelingen van start gaan.
- Onder leiding van DUI/SLV pleiten circa 17 lidstaten voor stemming bij tussenstappen met QMV. Enkele lidstaten, waaronder lidstaten die voortgang van individuele KLS soms tegenhouden wegens bilaterale kwesties, zijn uitgesproken tegenstander en zullen een dergelijk voorstel naar verwachting afwijzen. Aanpassing van de onderhandelingsraamwerken vereist unanimiteit.
- NL is tegen 'bilateralisering' van toetredingsprocessen en wil zich daarom constructief opstellen in het zoeken naar manieren om te voorkomen dat bilaterale kwesties toetredingsprocessen op oneigenlijke wijze stilleggen.
- Er zijn diverse Kamermoties, zowel over het tegengaan van bilateralisering als over besluitvorming in het toetredingsproces. Meest recent de motie Becker c.s.. van 14 okt jl. die het kabinet verzoekt "veto's te behouden bij de stappen in het toetredingsproces" (Kamerstuk 21 501-20, nr., 2447) en motie Keijzer die de regering verzoekt om "bij uitbreiding van de EU de Kopenhagencriteria ten volle te toetsen en veto daarvoor in stand te houden" (Kamerstuk 21501-20, nr. 2456). Motie van Campen en Piri (Kamerstuk 21501-20, nr. 2277 riep de regering op om de druk op Hongarije op te voeren om Cluster 1 zo snel mogelijk te openen met Oekraïne en Moldavië.

Toelichting

- De kabinetsappreciatie is interdepartementaal afgestemd en staat geagendeerd voor de HCEU van 5/11 en de REA van 10/11. Verzending aan de Kamer is voorzien na de MR van vrijdag 13/11.
- Op 4/11 wordt het uitbreidingspakket van de Commissie verwacht. Daarvoor wordt een kabinetsappreciatie geschreven die u t.z.t. toekomt.
- Op 18/11 staat een technische briefing gepland met de Tweede Kamer over deze Commissiemededeling. U ontvangt daarover een separate nota.
- Op 26/11 staat een CD uitbreiding gepland. Voorbereiding daarvoor komt u eveneens separaat toe.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden